

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/150/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202609
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214202609.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci žalobcu: Pohotovosť, s. r. o., Bratislava, Pribinova 25, IČO 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanému: Slovenská republika, v zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 27.09.2012 (doručenou Okresnému súdu Galanta) domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že „žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 205500223 dlžníkom (povinným) J. Q., (v ktorej veci súdny exekútor návrh na vykonanie exekúcie zaregistroval pod č. EX 17679/2010) v zákonom stanovenej lehote“ a ďalej sa domáhal rozhodnutia súdu rozsudkom, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k „povinnosti zaplatiť žalobcovi 125 eur titulom majetkovej škody a 422,28 eur titulom nemajetkovej ujmy“ a priznal žalobcovi náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol žalobca postupom podľa § 38 a nasl. zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok) zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu miestne a vecne príslušnému okresnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Žalobca poukázal na to, že v exekučnom konaní sa (pri postupe podľa § 44 ods. 2 Ex. por.) robil rozdiel medzi exekučnými

titulmi vzhľadom na zmeny právnej úpravy procesného postupu exekučného súdu pri rozhodovaní o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti nebola založená vo vzťahu k notárskym zápisniciam a vykonateľným rozhodnutiam rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. V danom prípade exekučnými titulmi sú však rozsudky stáleho rozhodcovského súdu, nejde teda o rozhodnutie rozhodcovskej komisie, ale rozsudok rozhodcovského súdu. Rozhodnutiami rozhodcovskej komisie sa rozumeli rozhodnutia v pracovných sporoch, pričom prejednávane a rozhodovanie pracovných sporov bolo k 01.02.1991 zrušené, rozhodnutia rozhodcovských komisií a nimi schválené zmiery však ostali naďalej vykonateľné. Rozsudok rozhodcovského súdu je exekučným titulom podľa iného ustanovenia O. s. p. a neskôr Exekučného poriadku (§ 274 písmeno h/ O. s. p.

a § 41 ods. 2 písmeno i/ Ex. por. V zmysle uvedeného je tak založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. V zmysle právnej úpravy platnej do 31.05.2010 sa rozdiel medzi exekučnými titulmi a povinnosťou exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora do 15 dní od doručenia žiadosti ani nerobil. V danom prípade exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu o žiadosti, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 19.07.2011 (pričom konanie sa začalo 02.12.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 229 dní). Žalobca vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní a dosiahol vydanie rozhodnutia (nielen a výlučne vo vzťahu k tejto exekučnej veci, ale skutkových okolnostiach prípadu aj vo vzťahu k rade iných skutkovo a právne porovnateľných stagnujúcich exekučných vecí na okresných súdoch) a dňa 02.07.2009 (?) spísal a podal žiadosť o informáciu o stave konania s námietkou porušovania svojich práv márnym uplynutím času a žiadal nielen oznámenie informácie o aktuálnom stave konania, ale aj konkretizovanie prekážky, ktorá bráni rozhodnutiu súdu o žiadosti súdneho exekútora, dňa 23.09.2009 opätovne spísal a podal žiadosť a zopakoval svoju námietku a ďalej tak urobil v ďalších v piatich prípadoch v období od 13.11.2009 do 25.05.2011. Podľa názoru žalobcu v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ospravedliteľná, počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Žalobca sa o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, dozvedel po doručení upovedomenia o začatí exekúcie (?). Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej ujmy predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi dorúčením žiadosti a rozhodnutím o nej. V tomto období žalobca vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania sumu 15 eur, spolu 125 eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a dodržal by zákonom stanovenú dobu. Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, nakoľko presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Zároveň si žalobca uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík - zánik povinného, strata kontaktu s povinným, insolvencia povinného. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu včas efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je preto potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. V postupe exekučného súdu zamedzil žalobcovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Pri určení primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000 Sk, t. j. cca 660 eur, k čomu žalobca poukázal na doterajšie rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci porušovania práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov súdmi v civilnom konaní. Výpočet nároku na primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vykonal žalobca pomerom 55 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Žalobca

postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalobca vo svojom návrhu (žalobe) súčasne vzniesol námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Galanta. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23NcC/42/2012-21 z 22.10.2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Galanta sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. 10C/223/2012 (v ktorej bolo spojených 204 žalôb uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 10C/223/2012 - 7 zo dňa 09.10.2012) a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie tunajšiemu súdu, ktorému vec napadla pod sp. zn. 12C/39/2013. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 12C/39/2013-49 zo dňa 13.12.2013 žaloby pôvodne vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/223/2012 až 10C/251/2012, 10C/253/2012 až 10C/314/2012 a 10/316/2012 až 10C/428/2012 vylúčil na samostatné konania (teraz sp. zn. 12C/39/2013 a sp. zn. 12C/28/2014 až 12C/230/2014).

Žalovanému boli žaloby ešte v spojenej veci pôvodným súdom doručené dňa 17.12.2012. K žalobe sa vyjadril žalovaný na výzvu tunajšieho súdu zo dňa 03.05.2013 písomným podaním z 02.07.2013 (originál vyjadrenia je založený v spise zn. 12C/39/2013), v ktorom navrhol žalobu ako právne neopodstatnenú zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Uviedol, že žalobca v jednotlivých žalobách zmätočne označil povinných z exekučných konaní, neuvádza spisové značky príslušných exekučných konaní vedených na súde, neuvádza relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, majúce význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca o vzniku škody v jednotlivých prípadoch dozvedel. Žalobca nepripojil ani jeden relevantný dôkaz preukazujúci vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Žalobca síce uviedol časti dôkazov, najmä s odkazom na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, hoci dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Z formulovaných žalôb (v ktorých nezákonnosť úradného postupu okresného súdu vidí žalobca v tom, že okresný súd 1/ nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote, 2/ rozhodol o poverení exekútora po 15-dňovej lehote, 3/ rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote) nie je jednoznačné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobách sa tieto tituly prelínajú, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov, či z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka prietahov v konaní, žalobca uvádza kroky, ktoré podnikol na jeho odstránenie, len pri žalobách týkajúcich sa exekučných konaní, v ktorých boli zamietnuté žiadosti o udelenie poverenia; jeho žiadosti o informáciu o stave konania nie je však možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účinnému odstráneniu, žalobca neuvádza, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti. Žiadosti o informáciu o stave konania nie je možné považovať za aktívny postoj žalobcu vo veci v záujme účinného odstránenia prietahov - tu poukázal žalovaný na nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 69/2011-25 z 03.05.2011, v zmysle ktorého sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady *vigilantibus iura* (každý, nech si stráži svoje právo). Tiež poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v inom konaní súdu. Dňa 23.04.2012 boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, žaloby však okresnému súdu boli doručené už 27.09.2012, z čoho je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí šesťmesačnej lehoty. Žalovanému bolo doručených niekoľko desiatok tisíc žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. Žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. zmaril možnosť splnenie uvedených predpokladov čo i len posudzovať, preto žiadny z uplatnených nárokov uspokojený nebol. Dôkazné bremeno preukázať predbežné prerokovanie nároku je na strane žalobcu a nemôže zaťažovať žalovaného, ktorý nemôže jednoznačne potvrdiť, že jednotlivé uplatnené nároky (v jednotlivých žalobách) boli predmetom doručených žiadostí o predbežné prerokovanie. V zmysle citovaných §§ 15 ods. 1 a 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa poškodený práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Preto podľa žalovaného ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré (výzvy) žalovaný adresoval žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola žalovanému doručená len všeobecná odpoveď, v ktorej žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil

žiadané informácie, neposkytol teda žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaní žiadosti a zmaril akúkoľvek možnosť predbežne nárok na náhradu škody prerokovať. Ďalej žalovaný poukázal, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky ustanovené zákonom č. 514/2003 Z. z., pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, súčasne. K rozhodnutiu o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po pätnásťdňovej lehote žalovaný uviedol, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písmeno c/ zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, čo sa prejavilo vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Ex. por. účinného od 01.06.2011 jednoznačne vyplýva skutočnosť, že pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 01.06.2011 nemá žiadnu oporu v zákone. Argumentácia žalobcu v súvislosti s takzvanými rozhodnutiami rozhodcovských komisií nie je správna, k čomu žalovaný poukázal na dôvodovú správu k novele Exekučného poriadku zákonom č. 102/2011 Z. z., podľa ktorej správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojím autentickým výkladom aj Národná rada SR, zároveň poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Žalobca (s poukazom na § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013) nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/285/2011). Podľa skutkových okolností uvádzaných žalobcom v niektorých žalobách, k nesprávne úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009. S poukazom na § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaný pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti na udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009 (t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) vzniesol námietku premlčania. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je okrem iného nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Žalobca existenciu škody nepreukázal a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Žalobca neuvádza, či uvádzané vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk a žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov navyše nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Na preukázanie vzniku škody by žalobca musel v konaní produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Žalobca ako spoločnosť zaoberajúca sa spotrebiteľskými úvermi k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prietahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Náklady prevádzkovania na správu informačného systému vznikali žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a ich uplatnenie považuje žalovaný za účelové. Paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií a publikačné výdaje si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky. Uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené, nadhodnotené a nepreukázané. Žalobca nepreukázal existenciu dlžníka, existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, ani nevyožiteľnosť pohľadávky. K nároku žalobcu na nemajetkovú ujmu poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení na § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. Poukázal na to, že každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 660 eur za každý rok prietahov je nesprávna úvaha. Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Tiež ústavný súd prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybraných nálezov ústavného súdu, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením. Nie je tak preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Žalovaný zdôraznil potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aj § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Nie je možné totiž opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv a práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. S poukazom na to pripojil žalovaný k svojmu vyjadreniu list Európskej komisie adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu a s tým súvisiacimi sťažnosťami od slovenských spotrebiteľov a slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy vo viacerých prípadoch konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O. s. p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a obsahom spisu tunajšieho súdu zn. 12C/39/2013 a Okresného súdu Galanta sp. zn. 8Er/31/2011 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 14.01.2011 podal súdny exekútor na Okresný súd Galanta žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu (na jeho návrh zo dňa 02.12.2010 proti povinnému J. Q.) na vymoženie istiny 354 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave č. k. SR 10082/10 zo dňa 26.10.2010. Okresný súd Galanta postupom podľa § 44 ods. 2 Ex. por. uznesením č. k. 8Er/31/2011-29 zo dňa 15.06.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej doložky, a teda že rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Voči tomuto uzneseniu oprávnený nepodal odvolanie a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 20.07.2011 (keď uznesenie bolo doručené oprávnenému cestou jeho právneho zástupcu dňa 30.06.2011, kedy najneskôr sa dozvedel žalobca aj číslo exekučného spisu v danej veci!). V súvislosti v týmto postupom súdu mala žalobcovi vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha. Následným uznesením č. k. 8Er/31/2011-39 zo dňa 04.10.2011 bolo s poukazom na § 44 ods. 3 Ex. por. exekučné konanie zastavené, exekútorovi náhradu trov exekúcie súd nepriznal.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bodu 1. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení platnom a účinnom ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Podľa ods. 2 zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone

verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa ods. 2 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Podľa ods. 2 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Podľa ods. 3 lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v znení platnom v čase začatia exekučného konania) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ... Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 1 Ex. por. exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok. Podľa ods. 2 písm. d/ podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 79 ods. 2 O. s. p. navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik a existencia škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní bola podaná u žalovaného 23.04.2012 a v závislosti od toho by nároky, ktoré eventuálne vznikli žalobcovi v lehote troch rokov pred touto žiadosťou o predbežné prerokovanie, mohli byť premlčané, keby išlo o nároky vzniknuté pred dňom 23.04.2009. V predmetnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia doručená po dni 23.04.2009 (14.01.2011), preto je námietka premlčania neaktuálna.

Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody v sume 125 eur a na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 422,28 eur. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v danom období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 422,28 eur žalobca vyčíslil výpočtom - sumou 55 eur za každý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Za nesprávny úradný postup exekučného súdu považoval žalobca skutočnosť, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa § 44 ods. 2 Ex. por.

V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie na vykonanie exekúcie nevydal, ale žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol, následne exekučné konanie zastavil. Majetková škoda a nemajetková ujma mala byť žalobcovi spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v predmetnom exekučnom konaní, tento mal podľa žalobcu spočívať v tom, že rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 229 dní. Žalovaný sa bránil tým, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Ex. por. vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a tým, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní.

Z exekučného spisu je zrejmé, že uznesenie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia nebolo napadnuté odvolaním (keď uznesenie obsahovalo poučenie o možnosti podať odvolanie) a toto nebolo ani zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť. Ustanovenie § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje síce výnimku z obligatórnej povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov podľa osobitného predpisu. Zákonodarcu tým chcel umožniť v prípadoch hodných osobitného zreteľa uplatňovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (pri splnení ostatných predpokladov) aj takým poškodeným, ktorí podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu nespĺnili (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo

171/2009 zo dňa 29.04.2010). Posúdenie prípadu za hodný osobitného zreteľa patrí do kompetencie súdu. Muselo by ísť o prípady, keď nepodanie riadneho opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým alebo právnym stavom, ktorý vylučoval alebo znemožňoval jeho podanie (vážne dôvody na strane účastníka: náhla nevyhnutná hospitalizácia, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti, alebo na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, napr. nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku a pod.). Muselo by ísť ďalej o rozhodnutie, ktoré je zjavne nezákonné, napr. ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci, prekážka res iudicata (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 72/2008 zo dňa 07.10.2008).

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom skúma, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku sp. zn. 3Cdo 164/1996 zo dňa 27.01.2007 (Zbierka stanovísk a rozhodnutí č. R 58/1997) uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Súd v exekučnom konaní realizoval svoje oprávnenie posúdiť, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012).

Súd má za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Ex. por. vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom (pritom od 01.06.2010 neplatí ani táto lehota, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/). Pokiaľ súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na prípad zisteného rozporu a vydania uznesenia o zamietnutí žiadosti. Takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu zákon neukladá, pričom toto platilo aj pred dňom 01.06.2010 (nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 520/2012 zo dňa 10.07.2013).

Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2Cdom 129/97 zo dňa 29.06.1999). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.08.2009). Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/04). Nesprávnym úradným postupom je činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodráža. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

Súd na základe vyššie uvedeného preto uzavrel, že v danom prípade k nesprávnemu úradnému postupom súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty).

Čo sa týka prieťahov v exekučnom konaní, otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (prieťahy v konaní tvrdil žalobca), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Priebeh súdneho konania nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale výlučne Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Rozhodnutie ústavného súdu žalobca nepredložil a na toto sa v žalobe ani neodvolával.

Takýto výklad vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012 zo dňa 07.05.2013, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezů, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľ podal v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy. Ústavný súd tu vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu. Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Okresnému súdu Galanta bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú žiadosť súd zamietol, pričom o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol na 152. deň od jej doručenia súdu, a nie s omeškaním viac ako 229 dní, ako uvádza žalobca. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh rozhodcovského konania. Exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola nedodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Žalobca ako oprávnený v exekučnej veci žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas doby od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jej zamietnutí bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako žalobca nepreukázal, že táto doba viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže aj v mnohých iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu, resp. materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Nepochybne o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté. V postupe Okresného súdu Galanta neboli zistené žiadne pochybenia, a preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom k uvedeným konštatovaniam je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nesprávny úradný postup nebol v konaní preukázaný. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh žalobcu považoval za neopodstatnený.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek márnemu poučení podľa § 120 ods. 4 O. s. p. žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich

tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a vymáhaním pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto mu spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný už tým, že nesplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Znamená to, že vznik nákladov žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a vymáhanie pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci. Žalobca svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval a (paušalizované) určenie výšky majetkovej (skutočnej) škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku.

V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy súd uvádza, že samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť už v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Samotnú situáciu vyvolal sám žalobca tým, že uprednostnil rozhodcovský súd (súkromnoprávny orgán) pred všeobecným súdom, ktorý by nepochybne pri rozhodovaní vychádzal zo zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonoch na ochranu spotrebiteľa a súdnej praxe. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známa vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci.

K žalovaným namietanému nedodržaniu 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku súd uvádza, že žalobca v podaní zo dňa 20.05.2013 tvrdí, že podal žalovanému celkom 43.597 návrhov. Súdu však žalobca nepreukázal, že podal návrh aj v prejednávanej konkrétnej veci, pričom dôkazné bremeno ťaží práve žalobcu. Jeho „výhovorky“ typu, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, navyše obsahujúcim dátum podania, z dôvodu hospodárnosti, aby nedošlo v súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu k navýšeniu materiálnej škody na strane žalobcu, a preto navrhol predloženie administratívneho spisu žalovaného, v ktorom by mal mať žiadosť žalobcu založenú, neobstoja. Podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je základnou hmotnoprávnou podmienkou pre podanie žaloby. Žalovaný vo svojom vyjadrení nepotvrdil podanie konkrétnej žiadosti a práve žalobca sa mal pre takýto prípad zabezpečiť rovnopisom podania (a predložiť ho prílohou k žalobe v súlade s § 79 ods. 2 O. s. p.) a mal vedieť, že v prípade, že súd posúdi jeho nároky za oprávnené, má právo na náhradu trov vzniknutých mu v súvislosti s uplatnením nároku. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že dôkaz žalobca nepripojil k žalobe vlastným zavinením.

Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu súdu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, ako aj nepreukázanie dodržania zákonného postupu o podaní písomnej žiadosti k predbežnému prerokovaniu nároku boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť.

Žalobca vo svojom žalobnom návrhu žiadal o veci rozhodnúť tzv. medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 O. s. p.). Rozhodnutie o základe veci medzitimným rozsudkom zohľadňuje zásadu účelnosti a je opodstatnené v prípade, ak by súd 1. stupňa žalobe vyhovel a pokračoval by po právoplatnosti dokazovaním o výške uplatneného nároku. Pri zamietajúcom medzitimnom rozsudku nie je zrejmé jeho efektívnosť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1, 2 O. s. p., žalovanému ako procesne úspešnému účastníkovi v spore vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).